

แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยว จังหวัดนครนายก

สโรธร ล้อมกำแพง¹

The Development Guidance and Tourism Promotion of Nakhon Nayok Province

Sarotorn Lomkampang¹

Received 2/3/2021

Revised 25/5/2021

Accepted 16/6/2021

บทคัดย่อ

แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสำรวจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก 2) เพื่อประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างคือ นักท่องเที่ยวที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก จำนวน 100 คน

ผลจากการศึกษาแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวจังหวัดนครนายกพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมเดินทางท่องเที่ยวด้วยรถยนต์ส่วนตัว และชื่นชอบรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติมากที่สุด สำหรับการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยว พบว่า 1) ด้านข้อมูลทั่วไป จังหวัดนครนายกเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายและมีกิจกรรมการท่องเที่ยว แต่ควรมีการส่งเสริมการจัดทำนโยบายการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นเพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเกิดการเดินทาง 2) ด้านการเดินทางและความปลอดภัย การเดินทางในจังหวัดนครนายกสามารถเดินทางได้ง่ายและสะดวก มีป้ายบอกทางที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย แต่อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ทางจังหวัดควรเพิ่มการดูแลการเดินทางเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากยิ่งขึ้น 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จังหวัดนครนายกในหลายแห่งมีการจัดการเกี่ยวกับขยะที่ดี แต่ในบางพื้นที่ยังขาดการดูแลเรื่องการจัดการขยะ และควรมีการจัดการเรื่องสถานที่จอดรถภายในสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว 4) ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดนครนายกควรมีการส่งเสริมการโฆษณาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นช่องทางออนไลน์ ใบปลิว หรือแผ่นพับก็ตาม ทั้งนี้หน่วยงานราชการควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในจังหวัดนครนายก

คำสำคัญ: การท่องเที่ยว การส่งเสริมการท่องเที่ยว การพัฒนาการท่องเที่ยว

¹ นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

E-mail: daydewexokm@gmail.com

Abstract

The objectives of the development guidance and tourism promotion of Nakhon Nayok Province were 1) to investigate the behavior of tourists traveling to Nakhon Nayok Province, 2) to assess the potential of tourism in Nakhon Nayok Province, and 3) to study the recommendations on the development and promotion of tourism potential in Nakhon Nayok Province. This research was a survey study. The sample group was 100 tourists who had traveled to Nakhon Nayok Province

The results of this study on the development and promotion of tourism potential in Nakhon Nayok Province revealed that most of the tourists preferred to travel by private cars and they preferred nature tourism the most. For the development and promotion of tourism potential, it was found that 1) general information; Nakhon Nayok Province is a province with a variety of tourist attractions and tourism activities; however, more tourism policy should be promoted to attract more tourists to travel, 2) travel safety; traveling in Nakhon Nayok Province is easy and convenient using signs which are clear and easy to understand; however, provincial officials should increase tourists' more travel safety of life and property, and 3) facilities; there are many efficient related agencies for proper treatment of waste management in Nakhon Nayok Province, but in some areas, there is still a lack of waste management methods. Also, there should be management of parking spaces to be sufficient for tourists, and 4) tourism promotion; there should have advertising and public relations to promote tourism in Nakhon Nayok Province for online channels, flyers or brochures. Thus, government agencies should be involved in the development and promotion of tourism in Nakhon Nayok Province.

Keywords: tourism, tourism promotion, tourism development

บทนำ

ปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นับว่าเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทอย่างมากต่อเศรษฐกิจของโลก และเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง แม้ว่าหลายประเทศจะต้องประสบกับปัญหาความไม่แน่นอนทางการเมือง เศรษฐกิจ และปัญหาอื่น ๆ อย่างต่อเนื่องในระยะหลัง ซึ่งปัญหาหลักที่ส่งผลกระทบต่อระบบอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว คือ ปัญหาเศรษฐกิจโลก เป็นผลมาจากความขัดแย้งระหว่างประเทศมหาอำนาจ 2 ประเทศ ที่ไม่สามารถหาข้อยุติได้ ปัญหามลพิษทางอากาศโลก คือ ปัญหา PM 2.5 ที่ประสบปัญหาในหลายประเทศ และปัญหาที่เกิดจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยในปี 2563 เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการล็อกดาวน์ประเทศ ที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของไทย สำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมที่จะได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงคือ กลุ่มสายการบิน กลุ่มธุรกิจโรงแรม และธุรกิจโรงพยาบาลระดับบนที่รายได้หลักมาจากการพึ่งพาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพจากต่างชาติในระดับสูง ในขณะที่ธุรกิจที่ได้รับผลกระทบทางอ้อม เช่น ธุรกิจเดินรถไฟพา ธุรกิจค้าปลีก ธุรกิจสื่อสาร ที่มีสัดส่วนรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติอยู่ประมาณ 10%, 5% และ 3% ตามลำดับ ก็จะได้รับผลกระทบเช่นเดียวกัน (จารุภัทร ทองลงยา, 2563)

ในปีพ.ศ. 2563 จากสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เศรษฐกิจหดตัวเนื่องจากมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทย จำนวน 0.82 ล้านคน หดตัวร้อยละ 76.41 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา สร้างรายได้ 0.04 ล้านล้านบาท หดตัวร้อยละ 77.58 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกัน

ของปีที่ผ่านมา นักท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศสหรัฐอเมริกา (ยูเออี) คูเวต ซาอุดีอาระเบีย ไต้หวัน และจีน ระบุการเดินทางมาประเทศไทยเพื่อสัปดาห์และลดภาวะเสี่ยงจากการแพร่ระบาดของไวรัส Covid-19 (สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง, 2563) จากการแพร่ระบาดของโควิด-19 จนทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงเป็นจำนวนมาก ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันเป็นจำนวน 4,798.51 บาทในช่วงไตรมาส 1/2563P ลดลงร้อยละ 10.07 จากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 โดยนักท่องเที่ยวจากเอเชียตะวันออกยังคงมีการใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันสูงสุด 5,817.17 บาท แต่ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 ในอัตราสูงสุดเช่นกัน คือลดลงร้อยละ 8.61 ในขณะที่ นักท่องเที่ยวจากยุโรปมีการใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันต่ำสุดเพียง 4,011.16 บาท และลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 เฉลี่ยร้อยละ 3.94 (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2563)

อย่างไรก็ดี การท่องเที่ยวก็ยังเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถทำเงินเข้าประเทศไทยได้อย่างต่อเนื่องถึงแม้ว่าสภาพเศรษฐกิจของประเทศที่มีการเติบโตอย่างช้าๆ เนื่องจากประเทศไทยยังเป็นประเทศที่นักท่องเที่ยวต่างชาติให้ความสนใจมาเยือน และติดอยู่ 1 ใน 10 อันดับที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวมากที่สุดในโลก จัดอันดับโดย Mastercard (Mastercard's Global Destination Cities Index 2019) อีกทั้งยังมีการรณรงค์บวกกระแสที่ยั่งยืนให้คนไทยหันมาท่องเที่ยวในประเทศมากยิ่งขึ้น เนื่องด้วยพฤติกรรมในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ให้ความสนใจในการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะตัวมากขึ้น เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นต้น และเพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพยกระดับคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและชุมชนให้เป็นแหล่งสร้างรายได้หลักของประเทศรวมถึงเป็นแหล่งกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ยกระดับคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในเชิงกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพเพื่อให้มีการกระจายตัวของนักท่องเที่ยว และเป็นเครื่องมือช่วยสร้างรายได้เสริมให้กับภาคการเกษตรและชุมชนในชนบทควบคู่ไปกับการส่งเสริมตลาดท่องเที่ยวต่างประเทศและตลาดในประเทศ สอดคล้องกับเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ของแผนฟื้นฟูการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งมีอยู่ 2 ข้อหลัก ๆ คือ 1) สร้างงาน สร้างรายได้ เสริมสภาพคล่องกระตุ้นการบริโภคภาคประชาชนผ่านการเดินทางภายในประเทศ และ 2) สร้างรายได้จากฐานนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีศักยภาพในการใช้จ่ายสูง สร้างสมดุลเชิงโครงสร้างใหม่ เพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน กระตุ้นการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศ สร้างความเชื่อมั่นผู้บริโภค เพื่อการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวและเสริมสร้างเศรษฐกิจฐาน ส่งเสริมให้เกิดการเที่ยวซ้ำในประเทศ เน้นเพิ่มความถี่ในการเดินทางของกลุ่มเป้าหมาย ส่งเสริมไทยเที่ยวไทย สื่อสารการตลาดด้วยภาพลักษณ์ใหม่ ทำให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวคนไทยและต่างชาตินึกถึงและตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยว กระตุ้นตลาดนักท่องเที่ยวต่างชาติให้หันกลับมาในระยะเวลาที่รวดเร็ว โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการใช้จ่ายสูง รักษาฐานนักท่องเที่ยวคุณภาพและกลุ่มเป้าหมาย ทำตลาดแบบเจาะจงกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ลดการพึ่งพิงตลาดใดตลาดหนึ่ง กระจายการเดินทางท่องเที่ยวเชิงพื้นที่และเวลา สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวบนพื้นฐานของการรักษาสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม (เอกชัย ชำนินา, 2563) ซึ่งหลังช่วงโควิด-19 ที่คาดว่านักท่องเที่ยวและบริการเชิงสุขภาพจะได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้น

จังหวัดนครนายก เป็นหนึ่งในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ที่ตั้งอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร สนามบินและท่าเรือ ซึ่งเป็นแหล่งสำคัญในการคมนาคม เป็นพื้นที่ที่มีแหล่งน้ำ เหมาะแก่การพัฒนาการเกษตรและการท่องเที่ยว อีกทั้งยังมีความโดดเด่นด้านแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมประเพณี เช่น เชื้อนขุนด่านปราการชล น้ำตกวังตะไคร้ แก่งสามชั้น น้ำตกสาริกา เหมือนดังคำขวัญที่ว่า "นครนายก เมืองในฝันที่ใกล้กรุง ภูเขางาม น้ำตกสวย รวยธรรมชาติ ปราศจากมลพิษ" และจุดเด่นที่มีชื่อเสียงอีกอย่างหนึ่งของจังหวัดนครนายก คือ ผืนป่าเขาใหญ่ตงพญาเย็น ซึ่งองค์การยูเนสโก ได้ประกาศขึ้นทะเบียนให้เป็น 1 ใน 7 มรดกโลกแห่งใหม่ ผืนป่าแห่งนี้กินพื้นที่ครอบคลุมหลายจังหวัด

รวมทั้งนครนายกด้วย อีกทั้งเส้นทางขึ้นป่าที่สวยงามหลาย ๆ เส้นทาง ก็เริ่มต้นจากที่นครนายกเช่นกัน ทั้งนี้ จังหวัดนครนายก เป็นหนึ่งในโครงการท่องเที่ยวเมืองรอง ในปี พ.ศ. 2561 ซึ่งจัดโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เป็นการแก้ไขปัญหาการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวในเมืองหลัก ส่งผลให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวในเมืองรอง อีกทั้งยังเป็นการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น (สำนักงานจังหวัดนครนายก, 2559)

ดังนั้น แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก จึงจำเป็นต้องดำเนินการศึกษาอย่างจริงจัง เนื่องจากจังหวัดนครนายกเป็นจังหวัดในโครงการท่องเที่ยวเมืองรองที่อยู่ใกล้กับกรุงเทพมหานคร แต่ยังมีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครนายก รวมถึงค่าใช้จ่ายต่อคนของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีอัตราเฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย เพื่อให้เกิดเป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ที่สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดนครนายกในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก
2. เพื่อประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดนครนายก ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดนครนายก ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและวิธีการเลือกตัวอย่าง ดังนี้

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ โดยใช้หลักการคำนวณของ Cohen โดยใช้โปรแกรม G*Power เวอร์ชัน 3.1.9.4 เพราะเป็นโปรแกรมที่สร้างจากสูตรการคำนวณ ของ Cohen และผ่านการรับรองและตรวจสอบจากนักวิจัยหลายท่าน (Erdfelder, Faul & Buchner, 1996 และนงลักษณ์ วิรัชชัย, 2555) ในการคำนวณกำหนดค่าพาวเวอร์ ($1-\beta$) เท่ากับ 0.80 ค่าอัลฟา (α) เท่ากับ 0.05 จำนวนตัวแปรอิสระเท่ากับ 4 ค่าขนาดของอิทธิพล (Effect Size) เท่ากับ 0.15 ผลที่ได้คือขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ต้องเก็บสำหรับงานวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 85 ตัวอย่าง แต่ทั้งนี้ปรับให้เหมาะสม (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2555) จึงได้สำรองเก็บเป็นจำนวน 100 ตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยเดินทางมาเที่ยวจังหวัดนครนายก โดยมีการจัดเตรียมแบบสอบถามจำนวน 100 ชุดให้กับกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยการเลือกเก็บแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวที่มามีการท่องเที่ยวในน้ำตกสรีการ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวจำนวนมาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยนี้ โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อประมวลผลข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม เพื่อวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดนครนายก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม (Questionnaire) นักท่องเที่ยว นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องและเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่า IOC

เท่ากับ 0.89 แล้วผู้วิจัยนำมาปรับแก้ไข เพื่อนำไปทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยเก็บรวบรวมจากนักท่องเที่ยวที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล แนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาตามกรอบแนวคิดการวิจัย
2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้อย่างเป็นขั้นตอน โดยการสำรวจจากแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้ในการสำรวจข้อมูลความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อจังหวัดนครนายก ซึ่งผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลในโปรแกรมคำนวณทางสถิติ สรุปและอภิปรายผลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้วิธีประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อจังหวัดนครนายก ประกอบด้วย ด้านข้อมูลทั่วไป ด้านการเดินทางและความปลอดภัย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ตามขั้นตอน โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

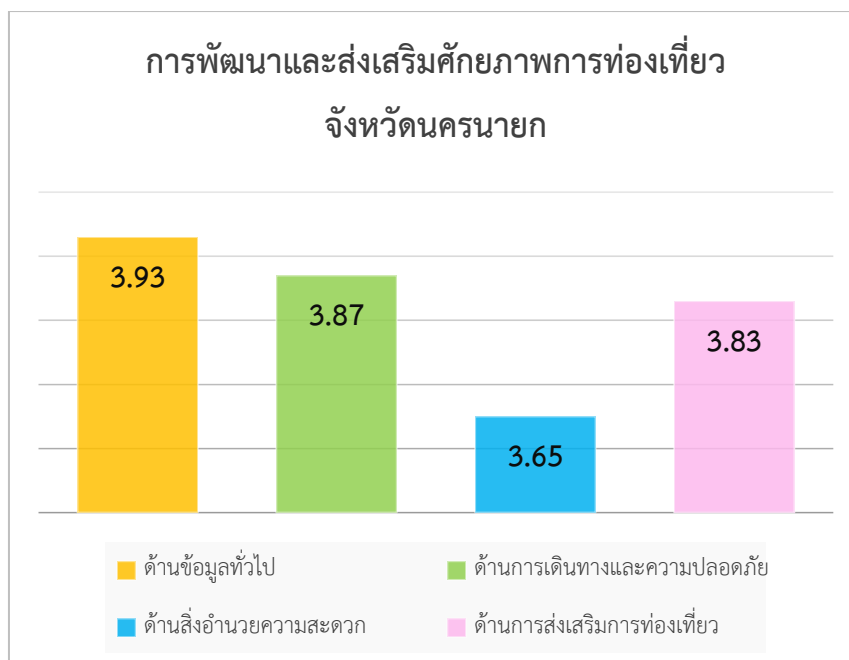
การวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก จากคำถามปลายเปิด นำมาวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำมาสรุปบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 76.00 โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 สถานะภาพโสด จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 88.00 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 76.00 มีอาชีพพนักงาน/นักศึกษา จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 และมีรายได้ต่อเฉลี่ยต่อเดือน 5,000-20,000 บาท จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 53.00

2. พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่เคยเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมเดินทางท่องเที่ยวด้วยรถยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 80.00 และเดินทางด้วยรถโดยสารประจำทาง รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 42.00 ชื่นชอบรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87.00 และชื่นชอบรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.00

3. การพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดนครนายกในภาพรวม พบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณารายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านข้อมูลทั่วไป ($\bar{X} = 3.93$) ด้านการเดินทางและความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.87$) ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.85$) และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.65$) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยของการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก

3.1 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อจังหวัดนครนายกด้านข้อมูลทั่วไป

พบว่า ด้านข้อมูลทั่วไปมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 ลำดับแรก ได้แก่ จังหวัดนครนายกมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมา คือจังหวัดนครนายกมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.99$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อจังหวัดนครนายกด้านข้อมูลทั่วไป

ด้านข้อมูลทั่วไป	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. จังหวัดนครนายกมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย	4.01	0.52	มาก
2. จังหวัดนครนายกมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว	3.93	0.68	มาก
3. จังหวัดนครนายกมีการจัดทำนโยบายการท่องเที่ยวที่เหมาะสมและน่าสนใจ	3.81	0.94	มาก
4. จังหวัดนครนายกมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย	3.99	0.58	มาก
รวม	3.93	0.68	มาก

3.2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อจังหวัดนครนายกด้านการเดินทางและความปลอดภัย พบว่า ด้านการเดินทางและความปลอดภัยมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 ลำดับแรก ได้แก่ ป้ายบอกทางชัดเจน/เข้าใจง่าย ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมา คือ สภาพการเดินทางภายในจังหวัดนครนายก ($\bar{X} = 3.93$) ความปลอดภัยในการเดินทางต่อชีวิตและทรัพย์สิน ($\bar{X} = 3.93$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อจังหวัดนครนายกด้านการเดินทางและความปลอดภัย

ด้านการเดินทางและความปลอดภัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. สภาพการเดินทางภายในจังหวัดนครนายก	3.93	0.54	มาก
2. ป้ายบอกทางชัดเจน/เข้าใจง่าย	3.95	0.35	มาก
3. ความปลอดภัยในการเดินทางต่อชีวิตและทรัพย์สิน	3.93	0.49	มาก
4. การดูแลความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่รัฐ	3.68	0.62	มาก
รวม	3.87	0.50	มาก

3.3 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อจังหวัดนครนายกด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 ลำดับแรก ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ของจังหวัดนครนายกมีการจัดการด้านขยะที่ดี ($\bar{X} = 3.75$) สถานที่จอดรถเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.55$) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อจังหวัดนครนายกด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ของจังหวัดนครนายกมีการจัดการด้านขยะที่ดี	3.75	0.54	มาก
2. สถานที่จอดรถเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว	3.55	0.80	มาก
รวม	3.65	0.67	มาก

3.4 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อจังหวัดนครนายกด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว พบว่า ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 ลำดับแรก ได้แก่ มีนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในจังหวัดนครนายก ($\bar{X} = 3.87$) รองลงมา เจ้าหน้าที่มีความรู้และสามารถให้คำแนะนำได้ ($\bar{X} = 3.85$) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อจังหวัดนครนายกด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์	3.80	0.85	มาก
2. เจ้าหน้าที่มีความรู้และสามารถให้คำแนะนำได้	3.85	0.72	มาก
3. หน่วยงานของรัฐบาลมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยว	3.80	0.49	มาก
4. มีนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในจังหวัดนครนายก	3.87	0.50	มาก
รวม	3.83	0.64	มาก

4. แนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก ซึ่งจากการศึกษาข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดนครนายกด้วยช่องทางที่หลากหลาย

โดยเฉพาะการใช้สื่อออนไลน์ต่าง ๆ เช่น แอปพลิเคชันแนะนำแหล่งท่องเที่ยว เฟซบุ๊ก ยูทูบ เว็บไซต์ รวมไปถึงการพัฒนาให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ให้หลากหลายและเพิ่มมากขึ้น เพื่อที่จะดึงดูดความสนใจให้กับนักท่องเที่ยวที่ต้องการมาเที่ยวนครนายกซ้ำอีก รองลงมา คือ ต้องการให้มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นที่พัก โฮมสเตย์ สถานที่จอดรถ ห้องน้ำ การรักษาความสะอาด การดูแลรักษาความปลอดภัย นอกจากนี้ ควรมีการกำหนดราคาที่เหมาะสมและการให้บริการที่มีคุณภาพในทุกๆ ด้าน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีการเดินทางมาเที่ยวจังหวัดนครนายก เนื่องจากเห็นว่าจังหวัดนครนายกมีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ที่ผสมผสานวัฒนธรรมและวิถีชีวิต จนมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปมีส่วนร่วม จึงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดความสนใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมา แต่ทั้งนี้ นักท่องเที่ยวยังมีความต้องการให้การท่องเที่ยวจังหวัดนครนายกมีการพัฒนาและส่งเสริมให้มีศักยภาพมากขึ้น ดังนี้

การพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดนครนายกในภาพรวม พบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านข้อมูลทั่วไป ด้านการเดินทางและความปลอดภัย ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านข้อมูลทั่วไป พบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 ลำดับแรก ได้แก่ จังหวัดนครนายกมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย รองลงมา คือ จังหวัดนครนายกมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะจังหวัดนครนายกเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ มีการเดินทางที่สะดวก มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่สวยงาม ทำให้เป็นที่ดึงดูดใจแก่นักท่องเที่ยวที่ต้องการเดินทางไปท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับแผนการพัฒนาจังหวัดนครนายก 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564) ที่ระบุว่า จุดแข็งของนครนายก คือ เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เชิงเกษตร เชิงวัฒนธรรมที่มีอัตลักษณ์ของจังหวัด เป็นเมืองใกล้กรุงเทพฯ ที่สะอาดปลอดภัย น่าเที่ยวและน่าอยู่อาศัย ซึ่งมีการกำหนดในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 คือ การบริหารจัดการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ โดยมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยววัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยว สร้างรายได้เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ (สำนักงานจังหวัดนครนายก, 2562) อีกทั้ง ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของลักษณะ เกยุราพันธ์, วรรณวีร์ บุญคุ้ม และนรินทร์ สังข์รักษา (2559) ที่พบว่า สภาพการณ์ของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนชาวไทยพวน จังหวัดนครนายกมีแนวโน้มทางการท่องเที่ยวที่ดี เพราะมีสภาพแวดล้อมและทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย นักท่องเที่ยวมีแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับที่ดีมาก และงานวิจัยของ ศรีัญญา ศรีทอง, คมสิทธิ์ เกียนวัฒนา, อังสุมาลิน จันทงชอบ และกิงกนก เสาวภาวงศ์ (2561) ที่พบว่า จังหวัดนครนายกมีทรัพยากรท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มครอบครัว

ด้านการเดินทางและความปลอดภัย พบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 ลำดับแรก ได้แก่ ป้ายบอกทางชัดเจน/เข้าใจง่าย รองลงมา คือ สภาพการเดินทางภายในจังหวัดนครนายก และความปลอดภัยในการเดินทางต่อชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดนครนายก เพราะเห็นว่ามีระยะทางการเดินทางไม่ไกลจนเกินไป แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งมีระยะทางใกล้กัน สะดวกต่อการเดินทางจึงทำให้นักท่องเที่ยวพึงพอใจและอยากกลับมาเที่ยวซ้ำอีก สอดคล้องกับคำกล่าวของเลกิงศักดิ์ ชัยชาญ (2555) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการโลจิสติกส์ที่ดีควรมีความพร้อมด้านการทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาในแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายสะดวก

รวดเร็ว และปลอดภัย อีกทั้งเพื่อเป็นการรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวให้เกิดความประทับใจในการบริหารจัดการที่ดี แล้วกลับมาท่องเที่ยวอีก ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีัญญา ศรีทอง, คมสิทธิ์ เกียนวัฒนา, อังสุมาลิน จำนงชอบ และกึ่งกนก เสาวภาวงศ์ (2561) ที่พบว่า ด้านการเข้าถึงพื้นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการด้านเส้นทางการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสะดวกและปลอดภัย มีป้ายบอกทางที่ชัดเจนและเพียงพอตลอดเส้นทาง มีแผนที่ภายในแหล่งท่องเที่ยว และแผนที่เส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้อื่นๆ ที่ใกล้เคียง และงานวิจัยของปิยาพัชร วัฒนแสงประเสริฐ (2561) ที่พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อองค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในจังหวัดนครนายกในด้านระยะเวลาด้านความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 ลำดับแรก ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ของจังหวัดนครนายกมีการจัดการด้านขยะที่ดี รองลงมา คือ สถานที่จอดรถเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวจังหวัดนครนายกมีเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องของขยะที่ต้องมีระบบการจัดการและควบคุมที่ดี ดังนั้นองค์กรภาครัฐ เอกชน และประชาชนต้องตระหนักถึงความสำคัญด้านความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อหาแนวทางหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับแผนการพัฒนาจังหวัดนครนายก 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564) ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ไว้ว่า เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมน่าอยู่ โดยจัดโครงการนครนายกเมืองสะอาด เช่น กิจกรรมรณรงค์ 5ส ภาครัฐและแหล่งท่องเที่ยวบริการ กิจกรรมจัดการขยะมูลฝอย กิจกรรมรักษาความสะอาดเรียบร้อยของบ้านเมือง เป็นต้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรเจต ปิณณวงศ์ และคณะ (2561) ที่พบว่า องค์กรภาครัฐควรควบคุมการทิ้งขยะ และการกำจัดขยะในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ทั้งองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ควรมีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาขยะสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการจัดกิจกรรมสาธารณะประโยชน์เพื่อสร้างความตระหนักถึงปัญหามลพิษขยะ ส่วนผลการวิจัยที่พบว่า นักท่องเที่ยวต้องการให้พัฒนาสถานที่จอดรถเพียงพอ เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพด้านความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิรินันท์ พงษ์นิรันดร์, โอชัยญา บัวธรรม และชัชชญา ยอดสุวรรณ (2559) ได้เสนอแนะว่า แนวทางการจัดการศักยภาพด้านความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ศึกษาลักษณะของกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง เช่น ขนาดของพื้นที่ลักษณะถนน ที่จอดรถ สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อประเมินว่าแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้สูงสุดครั้งละเท่าใด เพื่อประเมินความสามารถในการรองรับด้านกายภาพที่แท้จริง

ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 ลำดับแรก ได้แก่ มีนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในจังหวัดนครนายก รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่มีความรู้และสามารถให้คำแนะนำได้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการท่องเที่ยวจังหวัดนครนายกมีองค์ประกอบที่มีศักยภาพ ได้แก่ ความสามารถในการเข้าถึง มีการคมนาคมที่สะดวกรวดเร็ว มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามและหลากหลายดึงดูดใจ มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน กิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้มีนักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยวเป็นจำนวนมาก เกิดการขยายตัวของนักท่องเที่ยวที่เน้นปริมาณนักท่องเที่ยว ในขณะที่แหล่งท่องเที่ยวไม่สามารถขยายการรองรับได้ทัน อันก่อให้เกิดผลกระทบต่อการท่องเที่ยว เช่น ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว กลไกของรัฐเพื่อการจัดการท่องเที่ยวยังไม่ชัดเจน ขาดการมีส่วนร่วมบุคลากรทางการท่องเที่ยวยังไม่มีคุณภาพมาตรฐาน ดังนั้น เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ควรมีการวางแผนนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดนครนายกเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ โดยพัฒนาภาคการท่องเที่ยวให้เป็นไปในแนวทางของความยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ แพรดาว พุพาณิย์พฤกษ์ (2559) ที่ให้ข้อเสนอแนะว่า การพัฒนาอย่างยั่งยืนคือ การสร้างความสมดุลในมิติ 3 ด้านคือ ด้านเศรษฐกิจด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรเพิ่มโครงการในแผนที่รองรับยุทธศาสตร์ พร้อมกันนำโครงการไปปฏิบัติ ควรเพิ่มบทบาทในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยการให้

ความรู้และปลูกจิตสำนึกความเป็นเจ้าของในทรัพยากรธรรมชาติกับชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวได้

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัย และการอภิปรายผลการวิจัยดังที่ได้กล่าวข้างต้น ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า จังหวัดนครนายกมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ดังนั้น หน่วยงานของจังหวัดนครนายกควรมีการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวเชิงผจญภัย แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า ด้านการเดินทางและความปลอดภัย นักท่องเที่ยวเห็นด้วยกับการพัฒนาป้ายบอกทางชัดเจน/เข้าใจง่าย ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ ควรมีการจัดทำป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยว ป้ายแนะนำแหล่งท่องเที่ยวตามเส้นทางท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยว เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว และสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่าย

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า นักท่องเที่ยวเห็นด้วยที่ควรที่จะพัฒนาและส่งเสริมให้มีการจัดการขยะที่ดี เนื่องจากจังหวัดนครนายกเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ใกล้กับกรุงเทพและปริมณฑล เดินทางได้สะดวก และมีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลาย ทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวจำนวนมาก ซึ่งอาจส่งผลต่อจำนวนขยะที่มากขึ้น ดังนั้น หน่วยงานจึงควรมีการจัดวางถังขยะตามแหล่งสถานที่ท่องเที่ยว และบริเวณใกล้เคียง มีพนักงานคอยดูแลและจัดการขยะที่ทั่วถึง

1.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว การวิเคราะห์พฤติกรรมนักท่องเที่ยว การพัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุง เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว และควรมีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวจากภายนอกจังหวัดนครนายกมาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดนครนายกเพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการให้แหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดนครนายก

2.2 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครนายกต่อไป

2.3 ควรศึกษาการให้ความรู้เกี่ยวกับด้านการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว แก่ชุมชนเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น

รายการอ้างอิง

- จารุภัทร ทองลงยา. (2563). *ธุรกิจท่องเที่ยว ผลกระทบใหญ่ต่อเศรษฐกิจไทย*. สืบค้น 20 พฤษภาคม 2564, จาก <https://thestandard.co/tourism-business-large-impact-on-the-thai-economy/>
- เถกิงศักดิ์ ชัยชาญ. (2555). *การจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในอำเภอวังน้ำเขียวจังหวัดนครราชสีมา* (ปริญญาโทบริหารวิทยาศาสตรบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, นครราชสีมา.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2555). *สถิติชวนใช้*. กรุงเทพฯ: โอเคอนพรีนติ้ง.
- ปิยาพัชร วัฒนแสงประเสริฐ. (2561). *แนวทางการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเมืองรองกรณีศึกษา: จังหวัดนครนายก*. (วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพมหานคร.
- แพรวดาว พุฒนิชัยพฤกษ์. (2559). กรอบนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน:กรณีศึกษา เกาะช้าง จังหวัดตราด. *วารสารการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน*, 23(1), 39-64.
- ลักขณา เกตุราพันธ์, วรณวีร์ บุญคุ้ม และนรินทร์ สังข์รักษา. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนชาวไทยพวน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ จังหวัดนครนายก. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 9(2), 2190-2201.
- ศรัญญา ศรีทอง, คมสิทธิ์ เกียนวัฒนา, อังสุมาลิน จ้านงขอบ และกิงกนก เสาวภาวงศ์.(2561). *ความต้องการการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มครอบครัวในจังหวัดนครนายก*. *วารสารวิชาการ สถาบันการพลศึกษา*, 10(2), 145-160.
- ศิรินันท์ พงษ์นิรันดร์, โอชัยญา บัวธรรม และชัชชญา ยอดสุวรรณ. (2559).แนวทางในการพัฒนาศักยภาพการจัดการท่องเที่ยวอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา.*วารสารวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ มข.*, 9(1), 234-259.
- สุรเจต ปิ่นณะวงศ์ และคณะ. (2561). แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6 ราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงวิจัย*, หน้า 1556-1566. ราชบุรี: ราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สำนักงานจังหวัดนครนายก. (2559). *แผนพัฒนาจังหวัดนครนายก 4 ปี (พ.ศ.2561-2564) และแผนปฏิบัติราชการประจำปี 2561 จังหวัดนครนายก*. สืบค้น 7 พฤศจิกายน 2563, จาก [https://www.senate.go.th/assets/portals/183/fileups/331/files/สรุปแผนพัฒนาจังหวัด%20ปี%2061-64%20\(1\).pdf](https://www.senate.go.th/assets/portals/183/fileups/331/files/สรุปแผนพัฒนาจังหวัด%20ปี%2061-64%20(1).pdf)
- สำนักงานจังหวัดนครนายก. (2562). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครนายก 4 ปี (พ.ศ.2561-2564)*. สืบค้น 7 พฤศจิกายน 2563, จาก <http://www.nakhonnayok.go.th/home/upload/photo/web/ENxZ0hIP.pdf>
- สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง. (2563). *สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวเดือนมีนาคม 2563*. สืบค้น 7 พฤศจิกายน 2563, จาก https://www.mots.go.th/download/article/article_20200428141351.pdf
- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2563). *COVID-19 กับผลกระทบต่อการท่องเที่ยวไทย ไตรมาส 1/2563*. สืบค้น 7 พฤศจิกายน 2563, จาก <https://www.mots.go.th/download/TourismEconomicReport/4-1TourismEconomicVol4.pdf>
- เอกชัย ชำนินา. (2563). ความสามารถของภาครัฐกับการจัดการการท่องเที่ยวภายใต้สถานการณ์โรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19).*วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 5(11), 420-433.
- Erdfelder, E., Faul, F., & Buchner, A. (1996). GPOWER: A general poweranalysis program. *Behavior Research Methods, Instruments, & Computers*, 28, 1-11.

Mastercard's Global Destination Cities Index. (2019). *Global Destination Cities Index*. Retrieved on 7 September, 2020, from <https://newsroom.mastercard.com/wp-content/uploads/2019/09/GDCI-Global-Report-FINAL-1.pdf>